

سبک رفتار

مصائب هیجان سکه و دلار در خانه و خانواده

فرزندانمان را دلال بار نیاوریم!

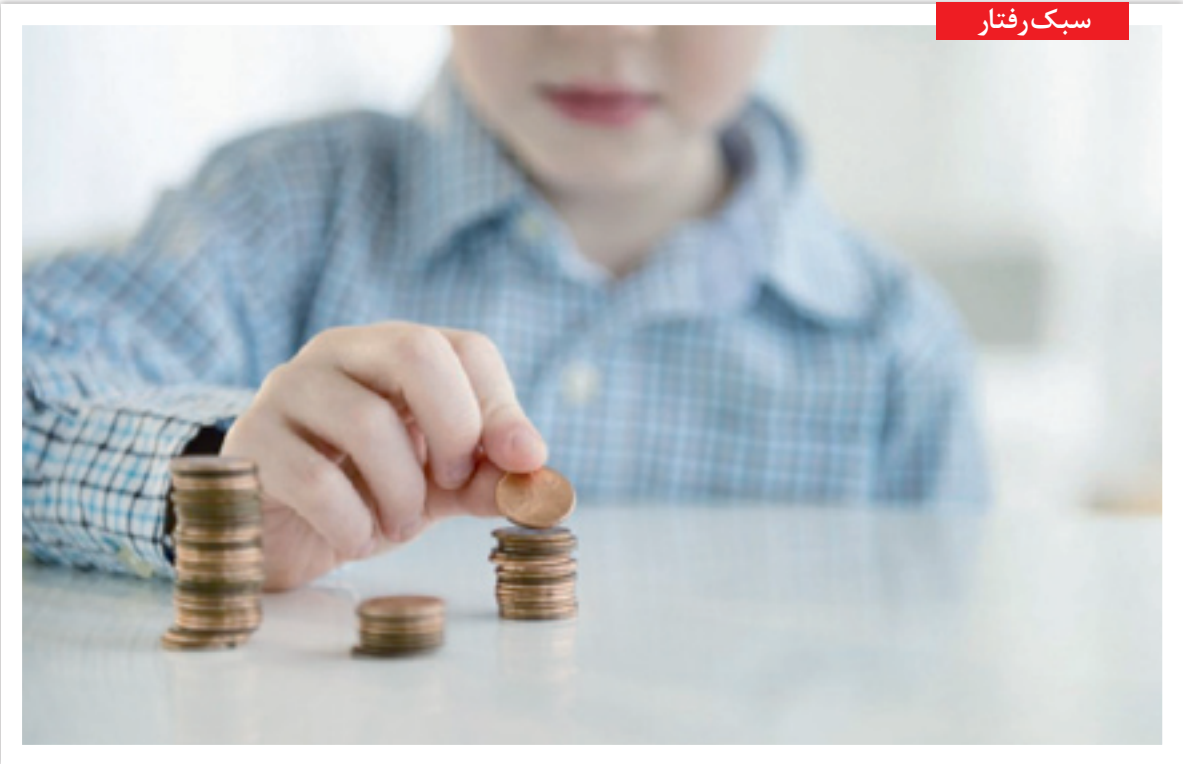
مریم ترابی

روایت است هنگام فحطی مدینه حضرت امام صادق(ع) از پیشکار خود می پرسند که ما چقدر ذخیره گندم داریم؟ پیشکار ششان در پاسخ می گوید: نزدیک یک‌سال ذخیره داریم. حضرت می فرماید آنها را بفروش و روزانه گندم بخر و نصف غذای ما را از گندم و نصف دیگرش را از جو بگذار. وقتی علت را می پرسند حضرت می فرماید

به اندازه نیاز بخریم تا تورم بشکند

در رسانه‌های مختلف خبرهایی از این دست می شنویم و می خوانیم که مردم فلان کشور در مقابل گرانی فلان کالا با نخریدن آن کالا، تورم را شکست دادند. این روال عادی بسیاری از کشورهای دنیاست که وقتی جنسی گران و توری ایجاد می شود مردم در جهت پایین آمدن نرخ اقلام و شکستن تورم، با نخریدن یسه این موضوع گران و توری ایجاد می شود مردم در جهت پایین آمدن نرخ اقلام و شکستن تورم، با نخریدن یسه این موضوع کمک می کنند و تا وقتی قیمت‌ها به آنچه قبل از گرانی بوده است، برنگردد دست از نخریدن بر نمی‌دارند. در نتیجه عاملان گرانی را وادار به عقب‌نشینی می کنند. اما چرا ما این کار را نمی کنیم؟ دلار بالا می رود همه هجوم می‌آوردن دلار می‌خرند که یک سودی به جیب بزنند. به سوپرمارکت‌ها هجوم می‌برند و دست به خرید اقلام در حجم بالا می‌زنند تا مسادا در زمان کمبود، آنها دچار مشکل شوند. در سایت‌های خرید خودرو چنان هجومی برای خرید ماشین‌های بی کیفیت داخلی می‌آوردند که باید رکورد رقم خرید اینترنتی را در کتاب گینس ثبت کرد! خبرهایی که هر روز از کشف احتکار برنج، رب گوجه،

چای، قند، شکر و... در رسانه‌ها پخش می‌شود، ما را به دوران جنگ هشت ساله می‌برد. همان دورانی که عده‌ای سودجو با استفاده از شرایط زمان جنگ، اقلام مورد نیاز مردم را احتکار می‌کردند تا با گرانفروشی به سود و منفعتی برسند، اما آن موقع مردم نه‌تنها با آنان همراهی نمی‌کردند، بلکه دار و ندار خود را به جبهه‌ها می‌فرستادند و حالا اصلاً قابل باور نیست که بعضی‌ها دست به احتکار اقلام موردنیاز مردم می‌زنند و باعث ایجاد گرانی و تورم در جامعه می‌شوند. در این چند ماهه افرادی از قشرهای مختلف جامعه دست به احتکار های مختلفی زده‌اند و همچنان می‌زنند که باعث تباهی است. البته علت این هجوم و احتکار، در نگاه خوشبینانه همان ترس از نداشتن، نبودن و فحطی تصور می‌شود که آنها را وادار به این کار می‌کند. باید از آنها پرسید بر فرض اینکه برای شش ماه آینده خود آذوقه هم انبار کردید، بعد از شش ماه اگر دیگر جنسی برای خرید وجود نداشت آن وقت قرار است چه کنید؟! آیا هر کدام از شما که رب گوجه، روغن، برنج و... را در خانه خود انبار کرده‌اید حتی برای

که می‌خواهم خداوند مرا مقصد ببیند و میانه‌روی کرده باشم.

حضرت امام صادق(ع) این رفتار خودشان یک نوع سبک زندگی مقتصدانه و معتدلانه و به دور از حرص و طمع را به دیگران معرفی می‌کنند و اینکه خداوند بزرگ وارحم‌الرحمین است. اگر این رفتار حضرت را با کارهای دولت امروز خودمان مقایسه کنیم، می‌بینیم کاملاً تضاد دارد. دولت به جای اینکه برای مردم جا بیندازد

لحظه‌ای به این موضوع فکر کرده‌اید؟ فکر نکرده‌اید که وقتی شما تمام موادغذایی سوپرمارکت محل خود را می‌خرید هیچ جنسی را باقی نمی‌گذارید تا دیگران آن را تهیه کنند. شما فکر نکرده‌ید که با هجوم خود به دلار فروشی‌ها، سکه‌فروشی‌ها و سوپرمارکت‌ها، به دلیل بالا رفتن تقاضا بر گرانی دامن می‌زنید. شما به عواقب کاری که می‌کنید اصلاً فکر نمی‌کنید که در نهایت دامان خودتان را می‌گیرد.

فرزندانمان از ما یاد می‌گیرند

دیر دیرستان فرزندم در جلسه اولیا و مربیان اول سبب تحصیلی به والدین خاطر نشان کرد که ما الگوی فرزندانمان هستیم. آنها همان کاری را انجام می‌دهند که ما انجام می‌دهیم. اگر می‌گوییم به حقوق دیگران باید احترام بگذاریم در عمل نیز خود ما باید آن را رعایت کنیم. اگر فقط حرف بزنیم فایده‌ای ندارد، چون فرزندانمان را می‌بینند. فرزندمان ما اینه رفتار ما هستند. حال تصور کنید که در این وفاقسایه که در هر خانه حرف از دلار، سکه، گوجه و سیب‌زمینی و... است، تا جایی که بچه‌ها

سبک زندگی

سبک زندگی ۸۸۴۸۴۷۱

د

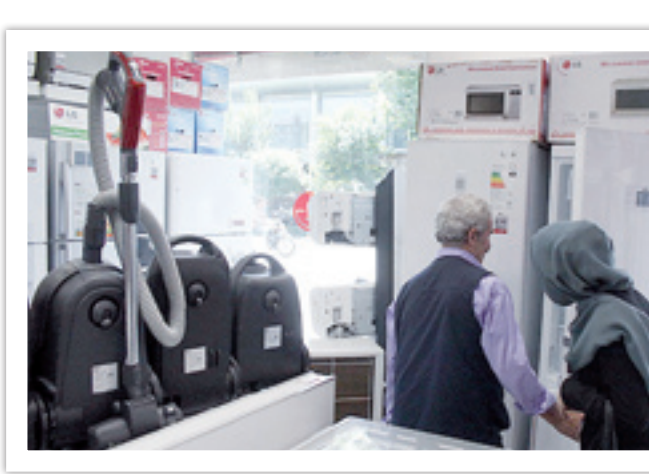
این روزها همان روزهای آزمون سخت تربیتی است که هر پدر و مادری می‌تواند خود را محک بزند. اگر هر کدام از ما به الگو بودن خود برای فرزندانمان اعتقاد داشته باشیم، رفتار و اعمال خود را در مقابل اینچنین شرایطی تصحیح می‌کنیم. اگر تربیت فرزندانمان بر ایمان مهم باشد آن را فدای چند ماه آذوقه بیشتر داشتن نمی‌کنیم. خانه خود را محل نگهداری سکه و دلار نمی‌کنیم. در خانه مرتب از انبار کردن فلان کالا حرف نمی‌زنیم

د

که سکه‌های خود را بفروشید و فقط موقع نیاز بخرید، کاری می‌کند که مردم تا صبح در صف بخوایند تا سکه دولتی بخرند. حضرت امام صادق(ع) با سیربه خود روحیه حرص مردم را از بین می‌برد، ولی دولت‌مردان ما حرص و نفع‌طلبی مردم را تحریک می‌کنند. اینگونه می‌شود که مردم به فروشگاه‌ها هجوم می‌برند، چون می‌ترسند مبادا آن جنس و کالا دیگر گیرشان نیاید!

هم دنبال نرخ دلار و سکه هستند، چگونه قرار است الگوی درستی برای فرزند خود باشیم. اگر موافق هستیم که با اتحاد و همدلی می‌توانیم شاخ هر غولی را بشکنیم باید در عمل هم آن را نشان دهیم. خوشبختانه همه مردم به این باور رسیده‌اند که هر کسی باید از خودش شروع کند، ولی با عمل فاصله داریم.
نکته مهم این است که والدین نبایداز فرزندان خود و تربیت صحیح آنها غافل شوند. این روزها همان روزهای آزمون سخت تربیتی است که هر پدر و مادری می‌تواند خود را محک بزند. اگر هر کدام از ما به الگو بودن خود برای فرزندمان اعتقاد داشته باشیم، رفتار و اعمال خود را در مقابل اینچنین شرایطی تصحیح می‌کنیم. اگر تربیت فرزندانمان بر ایمان مهم باشد آن را فدای چند ماه آذوقه بیشتر داشتن نمی‌کنیم. خانه خود را محل نگهداری سکه و دلار نمی‌کنیم. در خانه مرتب از انبار کردن فلان کالا حرف نمی‌زنیم. به این روزها خوب نگاه کنیم، اینده فرزندانمان را فدای شرایط موقتی نکنیم و آنان را فحطی‌زده و دال بار نیاوریم!

یخچال سایدبای‌ساید در آشپز خانه ۵ متری!

د

پنج نفری در آپارتمان ۶۰ متری زندگی می‌کنیم، اما در آشپزخانه پنج متری مان یخچال سایدبای‌ساید داریم! در تمام سال، ۳۰ هزار تومان خرج کتاب خرید نمی‌کنیم، اما ۱۰ میلیون تومان برای خرید تلویزیون ال‌ای‌دی پول می‌دهیم!

درونی که بشر امروزی به آن مبتلاست، سعی می‌کنند به صورت دیوانه‌وار اقدام به کارهای گوناگون کنند تا فقط بتوانند آن خلأو احساس نارضایتی را جبران کنند. به عبارت بهتر افراد در جهت اعتراض به این نارضایتی و خلأست که سعی می‌کنند به هر صورتی که شده با خرید، مصرف‌گرایی و... این خلأ را پر کنند فارغ از اینکه تمامی این اقدامات تنها راهی برای روبه‌رو نشدن با خود فرد هستند. این تپهی بودن درونی است که به صورت عزت نفس یا مصرف‌گرایی مزمن نمود پیدا می‌کند، بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که هر چه افراد بیشتر به سمت مصرف‌گرایی می‌روند و به حفظ ظاهر به صورت شیک‌تر بودن می‌پردازند، حال درون آنها افسرده‌تر و اعتماد به نفس آنها پایین‌تر است.

کم‌رنگ شدن باورهای سنتی

از منظر دیگری می‌توان گفت این تجمل‌گرایی‌های افراطی نشان می‌دهد از باورهای سنتی فاصله گرفته‌ایم و به سمت آشفتنگی ارزش‌ها پیش می‌رویم. برای کودکانمان اسباب‌بازی‌های لوکس و گرانبه می‌خریم که نه تنها نیروها و استعداد‌های نهفته او را بیدار نمی‌کند و او را به جنب و جوش واندی‌دارد، بلکه روحیه مصرفی و تجمل‌گرایی و فخر فروشی را در کودک تقویت می‌کند. ما در واقع با این اقدامات، فرزندانمان را کم‌تحمّل‌بار می‌آوریم. ایجاد روحیه تجمل‌گرایی و تأمین تجهیزات و وسایل لوکس برای فرزندان از عواملی است که می‌تواند نقش مهمی در کم

سبک مصرف

سوار گردونه مصرف‌گرایی

نشویم

الهام شریفی‌نیا»

امروزه مفهوم ساده‌زیستی در جامعه ما بیشتر در حد شعار باقی مانده‌است و برخی افراد نیز تصور می‌کنند ساده‌زیستی به معنی زندگی بی‌کیفیت است. در صورتی که منظور نیست و ساده‌زیستی مفهومی مقابل مفهوم مصرف‌گرایی و تجمل‌گرایی است. متأسفانه جامعه ما هر روز بیشتر از دیروز به سمت مصرف‌گرایی و تجمل‌گرایی سوق پیدا می‌کند. مصرف‌گرایی یک معضل اجتماعی است که اگر گریبان هر جامعه‌ای را بگیرد، خطرات بزرگی مردم آن جامعه را تهدید می‌کند. دولت سوئد – کشوری که مرفه است – در سیاست جدید در راستای مبارزه با فرهنگ مصرف‌گرایی، برای تعمیر کالاهای دوچرخه گرفته تا ماشین لباسشویی، تخفیف مالیاتی در نظر می‌گیرد. در واقع هدف این دولت تشویق شهروندان به تعمیر لوازم کهنه به جای خرید کالای جدید است که نتیجه آن مبارزه با مصرف‌گرایی است. حال ببینیم در جامعه ما معضل مصرف‌گرایی تا چه حد گریبان ملت و دولت را گرفته‌است؟

فقیران پولدار!

دوبلدی، کاپیتان تیم ملی والیبال امریکای سفری که به ایران داشت، در اثر سلفی‌هایی که مردم با خبرنگاران با او می‌گرفتند، یک سؤال در ذهنش پیش آمد. او به یکی از خبرنگاران گفت: چرا اینقدر مردم ایران به گوشی آیفون علاقه دارند؟ کنتک کارخانه آیفون در ایران است؟! در پاسخ به او باید گفته می‌شد: نه تنها کارخانه آیفون، بلکه کارخانه پورشه، بنز و مازراتی هم در ایران است! اصلاً تمام برندهای بزرگ دنیا در ایران است! اما اشتباه نکنید. ما ثروتمند نیستیم. فقیران پولداری هستیم که از شدت مصرف‌گرایی افسار گسیخته به این روز دچار شده‌ایم! ما به هر قیمتی باید با کلاس باشیم! پنج نفری در آپارتمان ۶۰ متری زندگی می‌کنیم، اما در آشپزخانه پنج متری مان یخچال سایدبای‌ال‌ای‌دی داریم! در تمام سال، ۳۰ هزار تومان خرج کتاب خریدن نمی‌کنیم، اما ۱۰ میلیون تومان برای خرید تلویزیون ال‌ای‌دی پول می‌دهیم! در طول روز ۱۰ دقیقه پیاده‌روی نمی‌کنیم، اما یک ترمیل آخرین مدل گوشه خانه‌هایمان خاک می‌خورد!

ریشه مصرف‌گرایی افراطی کجاست؟

افراد برای برطرف کردن احساس نارضایتی، کسالت و خلأ

نگاه

ریخت‌وپاش و تجمل‌گرایی همان بیهودگی و روزمرگی است

ساده‌زیست‌ها با فرهنگ ترند

باعث عقب‌ماندگی فرهنگی در جامعه می‌شود.

نکته قابل توجه اینکه بسیاری از مردم برداشت غلطی از ساده‌زیستی دارند. فکر می‌کنند ساده‌زیستی یعنی از تکنولوژی عقب‌ماندن یا اینکه جهان سوم ماندن ناشی از ساده‌زیستی است. ساده‌زیستی را باید آموخت، اینکه یاد بگیریم اسراف نکنیم، چیزهای اضافه مانند وسایل مصرفی و بریز و بپاش‌هایی که دهها گرسنه را سیر می‌کند حذف و فقط به مایحتاج و زمان پیش‌رویمان در اوقات بیهوده هدر می‌رود. ای‌کاش می‌دانستیم تجمل‌گرایی است که پیشرفت‌های زندگی را از ما می‌گیرد. یکی از سم‌وادی که باعث پایین آمدن سواد فرهنگی و حتی علمی در کشور می‌شود همین تجمل‌گرایی‌های بیهوده و دور از اخلاقی است که وقت را بر ایمان بی‌ارزش کرده است.

البته به این معنا نیست که اگر تجمل‌گرانیابیم قطعاً سواد علمی و فرهنگی بالا می‌رود، ولی با قاطعیت می‌توان گفت که آدم‌های ثروتمند و لسی ساده‌زیست نسبت به تجمل‌گراها بافرهنگ‌ترند.

تجمل‌گرایی‌ها باعث اتلاف وقت و ثروت می‌شود و هدر دادن وقت و پول مساوی است با بیهودگی، روزمرگی و باری به هر جهت بودن. همچنین دغدغهٔ افراد برای اینکه از هم عقب نمانند کم می‌شود. در واقع ارتباط مستقیمی بین ساده‌زیستی و آرامش وجود دارد. التلهاتی که در زندگی تجملاتی است و مشغولیت‌های بسیاری از مایحتاج و مناسبت‌های مذهبی و ایام محرم بریز و بپاش‌ها و اسراف‌هایی دیده می‌شود که قابل توجیه نیست. مهمانی‌هایی به پا می‌شود که نیازمندان و تنگ‌دستان در آن مهمانی‌ها بی‌نیازند. مگر نه این نیست که پیامبران و امامان ما به ساده‌زیستی تأکید داشتند، خود الگوی ساده‌زیستی بودند و سده‌زیستی سنت پیغمبر ماست؟ پس به ساده‌بودن و قناعت را سه کل در زندگی از یاد برده‌اند و همین مسئله از جمله مواردی است که

سبک اعتدال

حامد جمالی

از جمله مهم‌ترین مشکلات جامعه بحث اسراف و قناعت نداشتن است و می‌توان گفت بخشی از مشکلات اقتصادی مردم نیز همین اسراف است. دین مبیین اسلام همواره اسراف و اسراف‌کنندگان را مورد مذمت قرار می‌دهد تا جایی که آنها را «الْمُبْتَدِرِينَ کَأَنَّهُمْ إِخْوَانُ الشَّیَاطِیْنِ وَ کَانَ الشَّیْطَانُ لِرَبِّهِ کَفُورًا» هرگز اسراف و تبذیر نکنید. همانا اسرافکاران برادران شیطان‌ها هستند و شیطان نسبت به پروردگارش بسیار ناپسایب بود.»

اندکی تفکر کنیم می‌بینیم که واقعاً چقدر در زندگی اسراف می‌کنیم، چقدر در خوراک، پوشاک و خرید‌ها اسراف می‌کنیم. چرا همیشه در اسراف ما باید در جهنم حرف اول را بزنیم، در حالی که دین ما که دارای برنامه‌ای کامل است در این باره ما را همواره از اسراف و زیاده‌روی مبرا می‌کند. این موضوعی است که در مصرف‌نهی می‌کند، چطور می‌شود که آن بی‌مدنی می‌فهمد و قناعت و درست مصرف کردن را برای خودش فرهنگ می‌داند، اما ما که ادعای مسلمانی داریم به این قضیه بی‌توجه هستیم. چشم و همچشمی‌ها در زندگی از جمله مصادیق اسراف است که فقط به خاطر اینکه دیگری کاری انجام داده یا وسیله‌ای خریده یا به هر نحوی پله‌ای از ما بالاتر رفته و ما چشم دیدن آن را نداریم و می‌خواهیم هر جور شده ما هم داشته باشیم و این برتری‌خواهی‌گاهی با اسراف مواجه می‌شود. غافل از اینکه هر کس برای خودش

زندگی می‌کند نه برای دیگران. مدگرایی نیز مصادیق دیگر اسراف است، به چه هدفی میلمان، پرده‌ها، وسایل منزل، لباس‌ها و... را که مدتی از استفاده آن نگذشته تعویض می‌کنیم، فقط به خاطر اینکه از مد افتاده یا تکراری شده است. این رنگ نه رنگ دیگران است مدل نه مدل دیگر، چه تفاوتی می‌کند؟ آیا هدف انسان در زندگی تعویض رنگ‌ها و مدهاست؟ آیا استانی که از تمام موجودات بالاتر است به این

دنیا مده‌تا رنگ‌ها را عوض کند؟ اشرافی‌گری و تجمل‌گرایی منجر به اسراف در زندگی می‌شود که در اسلام هیچ جایگاهی در زندگی

ندارند. قاطمه زهرا(س) به‌عنوان الگوی جامعه

بشری دارای زندگی ساده و بدون تجملات و اسراف بود.

در کنار بحث اسراف که همواره در اسلام مورد مذمت قرار گرفته است، موضوع قناعت، خلعت و ویژگی ارزشمندی برای هر فرد مسلمان به شمار می‌آید. صرفه‌جویی به معنای درست مصرف کردن، بچا مصرف کردن، ضایع نکردن مال و مصرف را کارآمد و تمریش کردن است. در فرهنگ اسلامی صفت قناعت از صفات فضایل اخلاقی است واز آن به‌عنوان وسیله‌ای که سعادت‌اندی انسان را در پی می‌آورد، یاد شده است. امام باقر(ع) دراین‌باره می‌فرماید: «هر کس به آنچه خود به او می‌دهد قناعت کند، غنی‌ترین مردم است.» در حدیثی از امام صادق (ع) است که فرمودند: «هر کس در زندگی و معیشت خود جانب اعتدال را رعایت کند، من ابنتا نشندن به فقر را برای او تضمین می‌کنم.»

مقام عظیم رهبری بارها بر این امر تأکید کرده و آن را از همهٔ احاد جامعه اعم از مردم و مسئولان مطالبه کرده‌اند. ایشان در این زمینه می‌فرمایند: «لین حرکت (اصلاح‌النگوی مصرف)، گامی اساسی در روند پیشرفت و عدالت است؛ چراکه بیماری اسراف از لحاظ اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی، آسیب‌ها و مشکلات گوناگونی به وجود آورده و آینده کشور را تهدید می‌کند.» ایشان در جایی دیگر می‌فرمایند: «قناعت کنید، از قناعت خجالت نکشید. بعضی‌ها خیال می‌کنند قناعت مال آدم‌های تهیدست و فقیر است و اگر آدم داشت، دیگر لازم نیست قناعت کند. نه، قناعت یعنی در حد لازم، در حد کفایت، انسان توقف کند.»

به طور کلی باید توجه داشت که قناعت، بخل و زوریدن یا مصرف نکردن نیست. قناعت آن است که انسان از امکانات خویش به صورت صحیح و بهره‌وری مناسب و رعایت‌النگوی مصرف توصیه شده در جامعه و مطابق دستورات اسلام استفاده و در این امور از زیاده‌روی و ریخت‌وپاش اجتناب کند. قناعت را از آرایش زندگی است.